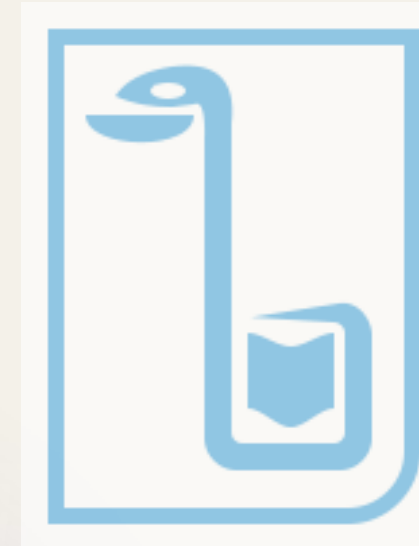

Одеський національний медичний університет

КЛІМАТИЧНІ ФАКТОРИ ЯК ЧИННИК ПОШИРЕННЯ АЛЕРГІЙНО-КЛІМАТИЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Борщ Д.В., здобувач 2 курсу, медичного факультету

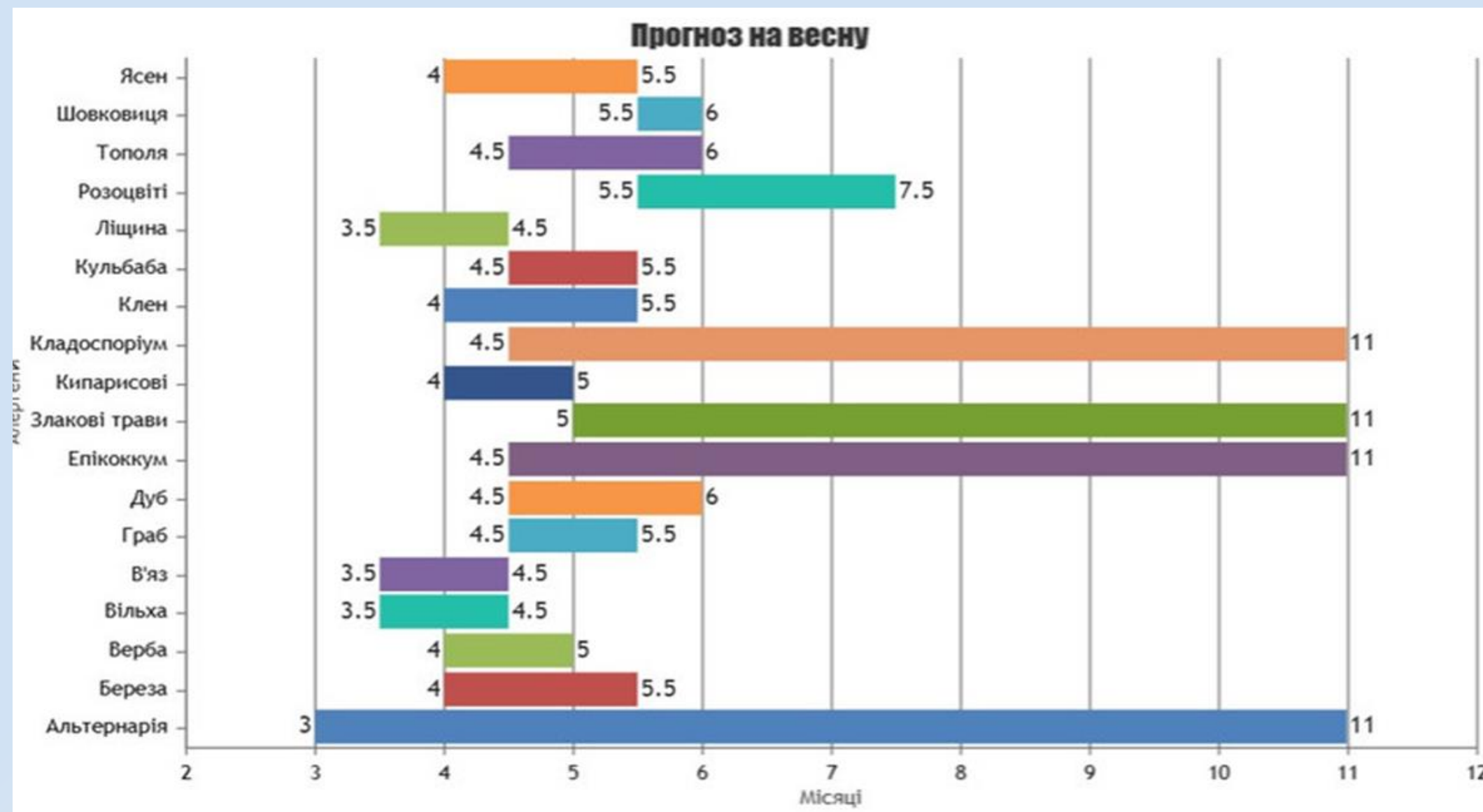
Шанигін А.В., доктор філософії з медицини

м. Одеса, Україна

2025

АКТУАЛЬНІСТЬ

Зміни клімату впливають на продукцію та білковий склад пилку та грибкових спор, а також на їх викид, розповсюдження, перенос у повітрі та накопичення, які пов'язані зі зміною режимів дощів, вітрів тощо. Зміни клімату призвели до збільшення тривалості сезонів цвітіння трав та дерев, а також до збільшення кількості пилку, що позначається на самопочутті людей із алергічним ринітом, кон'юнктивітом, бронхіальною астмою. Найбільш чутливими до цих змін є діти, люди похилого віку, особи з підвищеною чутливістю дихальних шляхів.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

- Дослідити вплив клімату на поширеність алергічних реакцій
- Розробити методи їх профілактики.

Кліматичні фактори, що впливають на алергії —————

- Зміни температури → подовження сезонів цвітіння рослин.

- Збільшення вологості → розмноження грибкових спор та плісняви.

- Забруднення повітря (парникові гази, дрібнодисперсний пил) → подразнення дихальних шляхів.

- Сильні вітри → активне поширення пилку та пилових частинок.

Матеріали та методи дослідження

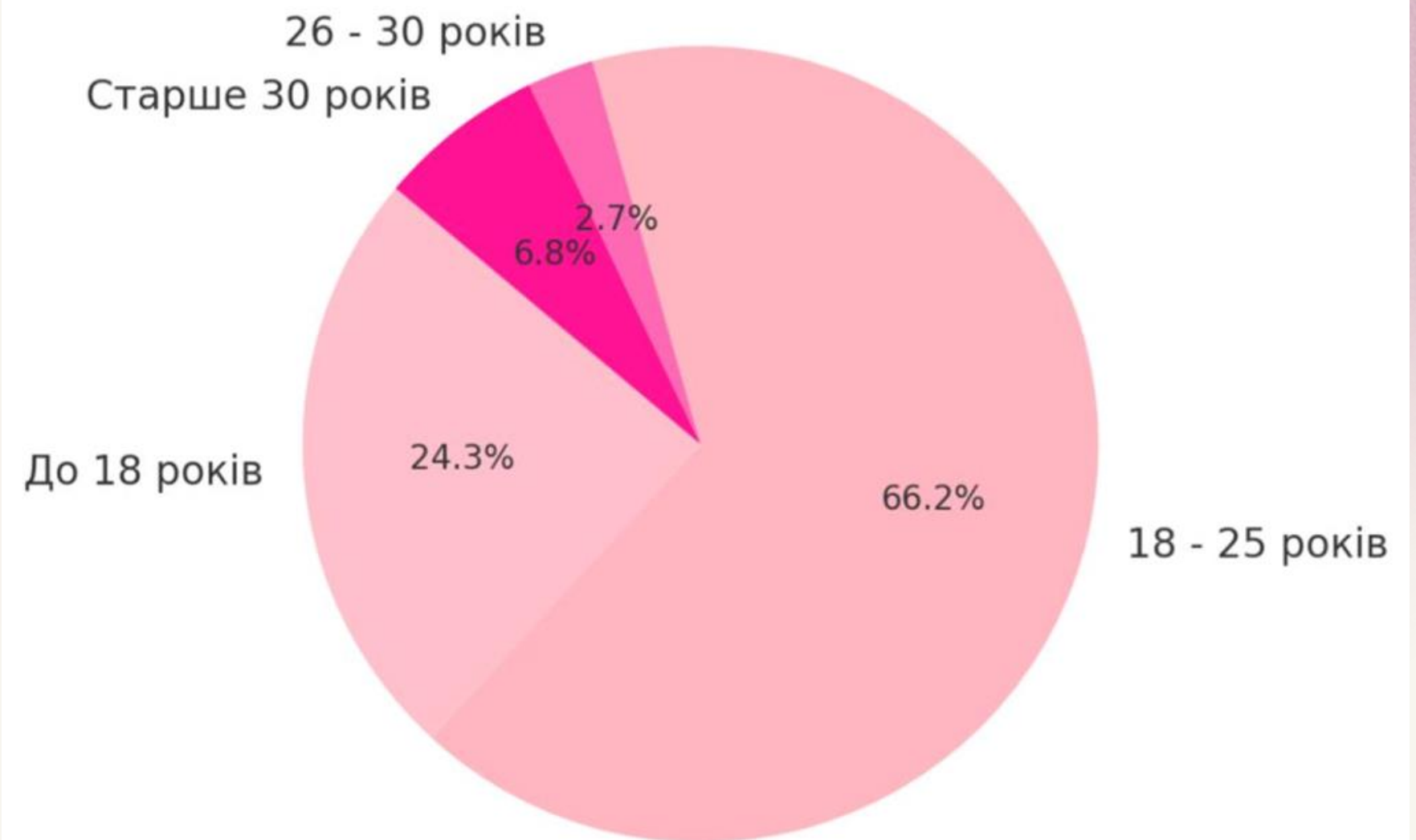
- Опитування 75 респондентів віком від 16 до 40 років.

- Методи збору даних: онлайн-анкетування, особисті інтерв'ю.

- Оцінювані фактори: частота алергічних реакцій, сезонність, погодні умови, профілактичні заходи.

- Методи аналізу: описова статистика

Розподіл за віковими категоріями

ОПИТУВАННЯ РЕСПОНДЕНТІВ

Частота алергічних проявів:

47,8% респондентів мають алергічні реакції.

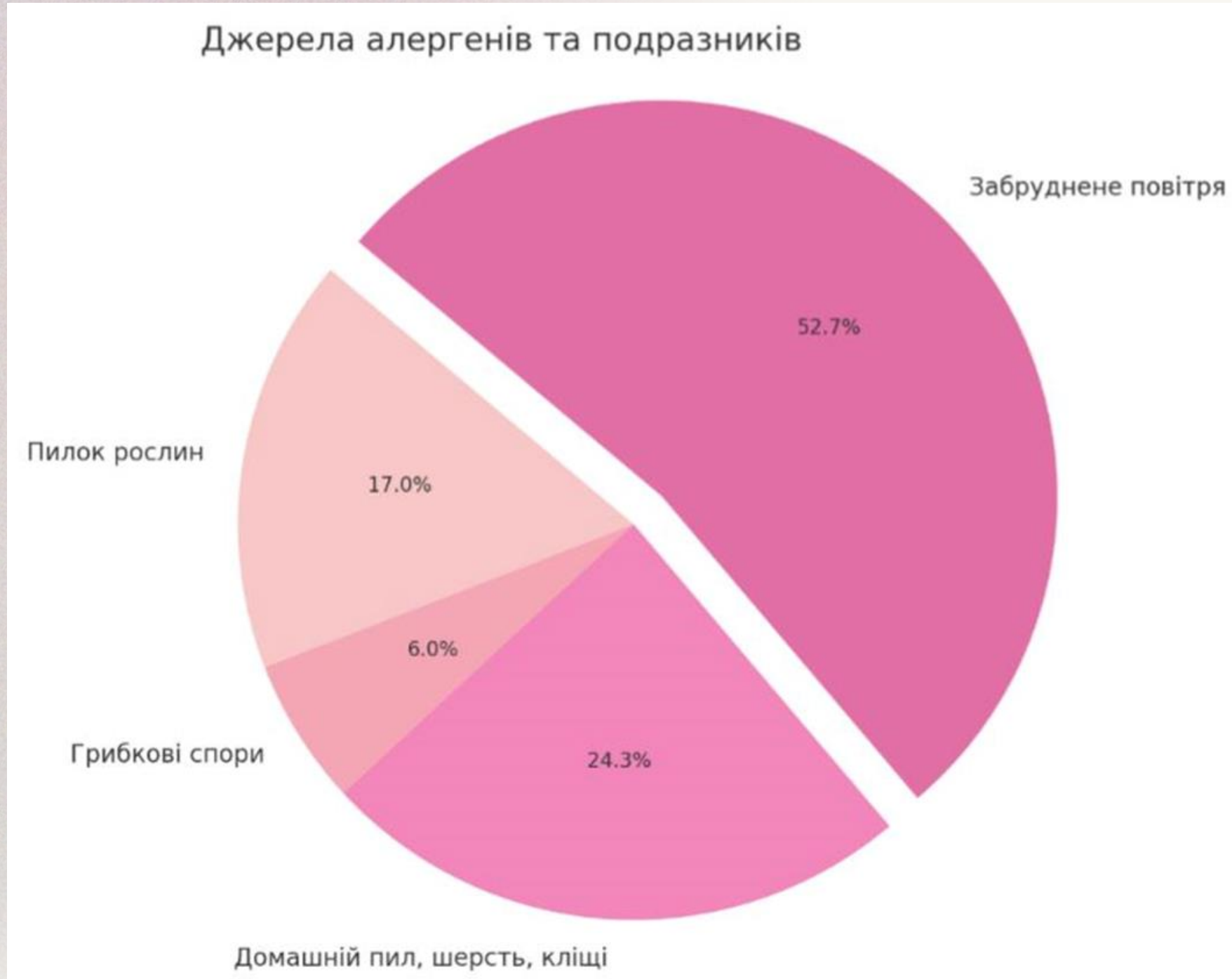
38,3% відчували алергію хоча б один раз у житті.

13,9% мають хронічні прояви алергії.

Фактори впливу:

клімат, екологія, умови праці, спосіб життя.

НАЙПОШИРЕНІШІ АЛЕРГЕНИ СЕРЕД РЕСПОНДЕНТІВ

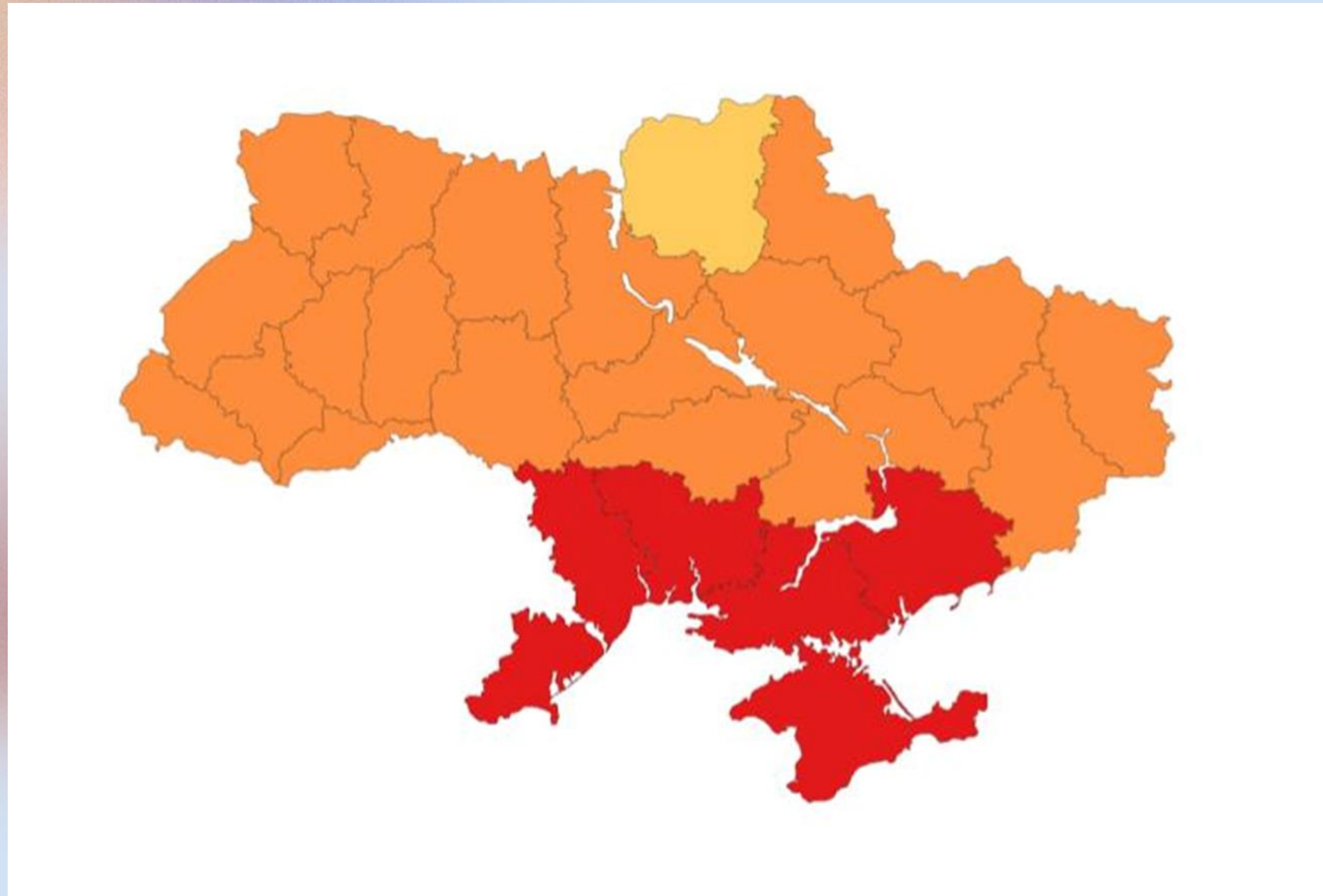
- Пилок рослин (амброзія, береза, злакові) – 17%

- Грибкові спори (пліснява, альтернарія) – 6%

- Домашній пил, шерсть тварин, кліщі – 24.3%

- Забруднене повітря (викиди промисловості, авто) – 52,7%

СЕЗОННІ ЗАГОСТРЕННЯ АЛЕРГІЇ

Рівень алергії:

Відсутній

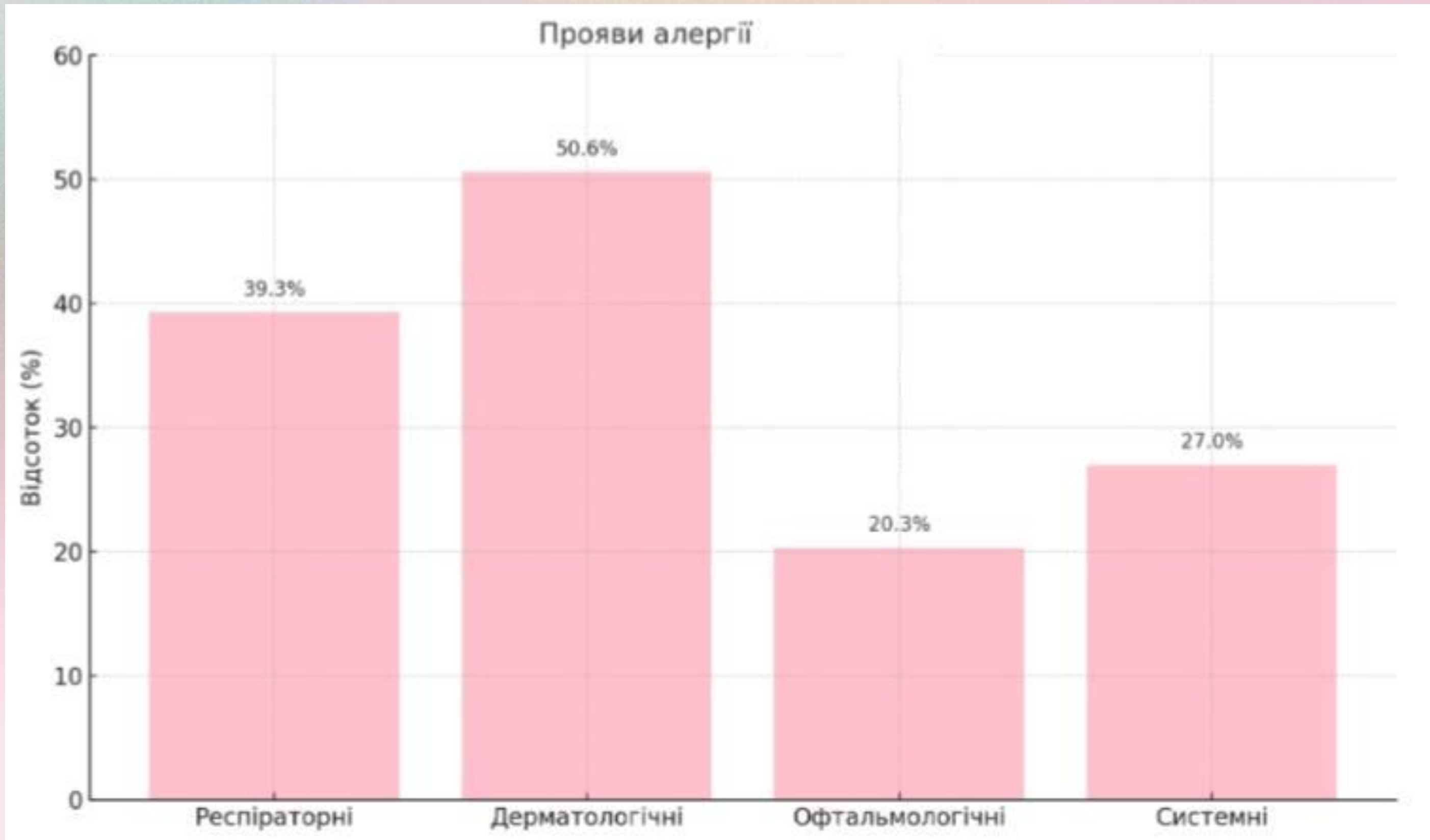
Низький

Помірний

Високий

Дуже високий

ОСНОВНІ СИМПТОМИ АЛЕРГІЇ

Звернення до медичної допомоги

Причина	Оцінка (%)	Коментар
Недостатня обізнаність про алергію	≈ 40–50%	Майже половина пацієнтів не знає, що їхні симптоми – це алергічна реакція.
Неправильна самодіагностика	≈ 25–35%	Люди часто приймають алергію за ГРВІ, застуду, втому або інші неалергічні стани.
Тимчасове полегшення без лікування	≈ 20–30%	Симптоми зникають самостійно на короткий час, через що люди відкладають звернення до лікаря.
Переривання терапії після зникнення симптомів	≈ 30–40%	Часто трапляється навіть серед тих, хто починає лікування – симптоми зникли, і терапію кидають.

Лише 24,3% опитаних звернулися до лікаря.

Основні причини ігнорування симптомів:

Недостатня обізнаність про алергію.

Неправильна самодіагностика.

Тимчасове полегшення без лікування.

Частина пацієнтів перериває терапію після зникнення симптомів.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗМЕНШЕННЯ ВПЛИВУ АЛЕРГЕНІВ

Метод профілактики	Орієнтовна ефективність (%)	Коментар
Контроль повітря (очищувачі, прибирання)	60–80%	Залежить від якості фільтрів та регулярності прибирання.
Моніторинг пилку та погоди	50–70%	Особливо ефективний при сезонній алергії (полінозі).
Зміна способу життя (уникнення алергенів)	70–90%	Один з найдієвіших методів, якщо контакт з алергеном повністю виключено.
Антигістамінні препарати	60–85%	Зменшують або усувають симптоми, але не прибирають причину.
Бар'єрні засоби (спреї, креми)	40–60%	Допоміжний метод, ефективність зростає у поєднанні з іншими засобами.

Контроль повітря – використання очищувачів, вологе прибирання.

Моніторинг погоди – відстеження сезонних піків пилку.

Зміна способу життя – уникнення контактів із алергенами.

Застосування профілактичних заходів – антигістамінні препарати, бар'єрні креми.

Комплексне застосування всіх методів може знизити симптоми алергії на 90–95% і навіть повністю їх усунути у деяких випадках.

РОЛЬ ПРОФІЛАКТИЧНИХ ПРОГРАМ

Метод	Орієнтовна ефективність (%)	Коментар
1. Локальні алергопрогнози	60–75%	Дають змогу людям з алергією уникати контакту з алергенами у пікові дні, якщо застосовуються на практиці. Найбільш ефективні при сезонному полінозі.
2. Просвітницькі кампанії	50–70%	Ефективні у довгостроковій перспективі, коли змінюється поведінка населення: зростає рівень обізнаності, рання діагностика, дотримання рекомендацій.
3. Спеціальні медичні програми	70–90%	Дають високий результат у комплексі: контроль, лікування, доступ до медичних послуг, зменшення ускладнень.
4. Сучасні методи діагностики та лікування	80–95%	Висока точність діагностики (до 98%), імунотерапія (ACIT) забезпечує тривалу ремісію в 60–90% випадків. Біопрепарати дають результат навіть при важких формах алергії.

Створення локальних алергопрогнозів з урахуванням кліматичних умов.

Проведення просвітницьких кампаній серед населення.

Впровадження спеціальних медичних програм для алергіків.

Використання нових методів діагностики та лікування.

Комплексне застосування цих стратегічних заходів на рівні державної політики та охорони здоров'я може зменшити загальну захворюваність на алергію та покращити якість життя алергіків на 85–95%.

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

- Розширення вибірки респондентів та аналіз груп ризику.
- Дослідження впливу зміни клімату на нові типи алергенів.
- Впровадження методів персоналізованої терапії.
- Аналіз ефективності сучасних методів профілактики.

ВИСНОВКИ

- Кліматичні фактори значно впливають на поширеність алергічних захворювань.
- Недостатня обізнаність населення призводить до пізньої діагностики та неефективного лікування.
- Необхідно розвивати моніторинг кліматичних змін та їх впливу на здоров'я.
- Впровадження профілактичних програм допоможе мінімізувати вплив алергенів.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!